

లోక విద్యుత్ ప్రపంచం

పక్షపత్రిక

లోకవిద్యాధరుల గొంతు

సంపుటి-3, సంచిక-8 15 సెప్టెంబర్-2016 సంపాదకుడు & ప్రచురణ కర్త: టి. నారాయణ రావు వెల. రూ. 2

ప్రస్తుత అభివృద్ధి నమూనా ప్రకృతిని, ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని, మానవ సంబంధాల్ని అంతిమంగా మానవుణ్ణి అంతం చేస్తుంది

గత మూడున్నర శతాబ్దాల కాలంలో మేలైన రవాణా సంస్థల ద్వారా ముడిసరుకు ఖండాంతరాలకు తీసుకుపోయి ఐరోపా ఖండంలో వినియోగపస్తువులు తయారుచేసి అన్ని దేశాల్లోనూ అమ్ముకునే సంస్కృతి కోసం ఇతర దేశాల్ని ఐరోపా దేశాలాక్రమించి తమ వలస ప్రాంతాల్ని స్థాపించాయి. స్థానిక సృతంత్ర్య ఉద్యమాల ఊపుతో ఐరోపా దేశాల్లోని ప్రభుత్వాలు ఒక్కొక్క దేశాన్ని పదిలి పెడుతూ బహుళజాతి సంస్థలను అన్ని దేశాల్లోనూ నెలకొల్పాయి. ఈ సంస్థలు పెద్ద కంపెనీలను స్థాపించి చిన్న మధ్య తరగతులతో సహా అందరివద్ద నున్న దాతుకున్న ధనాన్ని పెద్ద ద్వారా సేకరించి ప్రపంచంలో అత్యంతచౌకగా దొరికే చోట ముడి పదార్థాలు, ధాన్యాలు, పప్పులు, నూనెలు, డీజిల్, పెట్రోల్, కిరసనాయిల్, ఖనిజాలు కొని తక్కువ వేతనాలకు దొరికే దేశాలలో పనిచేసే శ్రామికులను అత్యంత తక్కువ వేతనాలకు నియమించుకొని తయారైన వస్తువులను, పంటలను అత్యంత ఎక్కువ లాభాలకు ప్రపంచంలో ఎక్కడైనా అమ్ముకుని వ్యక్తిగత పెట్టుబడిదారులు ప్రపంచంలోనే అత్యంత ధనికులవ్వాలనే సంస్కృతిని ప్రవేశపెట్టారు. ఈ విధానంలో ప్రపంచంలోని ధనికుడు ఎక్కడైనా ఏ దేశంలోనైనా ఉత్పత్తి ఖర్చు తక్కువ కోసం ఒకదేశంలో చౌకగా తయారయ్యే ముడిసరుకు, పంటల వైపే మొగ్గుచూపాడు. అందులో భాగమే కొన్ని దేశాలు పూర్తిగా ఏక పంటధానాన్ని అవలంబించి, విపరీతంగా పెట్రోల్ / డీసెల్ నిల్వల్ని లేదా మరొక ఖనిజాన్ని వెలికితీసి వాటిని ఎగుమతి చేసి ధనిక దేశాలయ్యాయి. అక్కడ పెట్టుబడి పెట్టిన అన్ని దేశాల పెట్టుబడి దారులూ మరింతగా ధనికులయ్యారు. ఈ లాభాల్ని పెంచటానికి జన్యూమార్కెట్ వండాలి, పెద్ద పెద్ద యంత్రాలు, పురుగుమందులు, కృత్రిమ ఎరువులు విపరీతంగా ప్రవేశపెట్టబడ్డాయి. మానవజాతి మనుగడకు ఇటువంటి అభివృద్ధి అవసరమనీ, దీనిలో పనిచేసే వారే మంచి జీతాలు, రాబడి సంపాదించారనీ, ఈ అభివృద్ధి అడ్డుకునే స్థానిక ప్రజల ఖాస్తు, కట్టు, బట్ట, తిండి, విలువలు చివరకు మానవ సంబంధాలు వెనుకబడిన పనికిరాని పాతచింతకాయ పచ్చడిగా చెప్పే విద్య, విద్యాలయాలు, కళాశాలలు, విశ్వవిద్యాలయాలు ప్రపంచవ్యాప్తంగా సూతనవిలువలతో సూతన అభివృద్ధి పేరుతో ప్రవేశపెట్టబడ్డాయి. ఈ చదువులతో పాతది ప్రతిది పెద్దలతో సహా పనికిరానివే ప్రచారం జరుగుతోంది.

పెద్ద ప్రాజెక్టులు కట్టి సహజ చిన్న మధ్యతరహా నీటిపారుదల వనరుల్ని విస్మరించుకుంటే స్థానిక ప్రజలు చిన్న మధ్యతరహా ప్రాజెక్టులను స్థానికంగా బాగుచేయటం ఆ నీటితో స్థానిక అవసరాల మేరకు ఉన్న నీటిని జాగ్రత్తగా వాడుకోవటం మానేశారు. కాల్యల ద్వారా వచ్చే నీళ్లు ప్రాజెక్టులకు దగ్గర ఉన్న వారికే అన్ని సంవత్సరాలూ నీళ్ళిస్తుంటే, కాల్య చివరి వాళ్లు నీళ్ళురాక మొత్తం రైతాంగం అంతా ప్రభుత్వంపై ఆధారపడిన చిచ్చుగాళ్ళయ్యారు. దానితో పది సంవత్సరాలలో 7-8 సం॥లు పంటలు పండక చిన్న, మధ్య తరగతి రైతాంగం అత్యుపాత్యలకు పాల్పడుతోంది. ఈనాడు రైతు స్థానిక అవసరాలకోసం పండించటం మానేశాడు. ప్రపంచంలో ఎక్కువ రేటు వచ్చే చోట అమ్ముకోవడానికి మాత్రమే పంటవేసే వ్యాపారంలో కూరుకుపోయాడు. అంతర్జాతీయ అనేకం ఒకేసారి పండించి జీవించటం మాని ఏకపంటవిధానం ప్రారంభించి పూర్తిగా అన్నదాత వ్యాపారంలో దిగిపోతున్నాడు.

ఏకపంటకు కావల్సిన విపరీతమైన నీటికోసం వండలు, వేల అడుగుల బోర్లు ప్రతి సంవత్సరం కోట్లరూపాయలు వెచ్చించి తవ్వకున్నారు. అంతర్జాతీయ చీడపీడలు తక్కువ. పై పెద్ద స్థానిక వేపచక్క, పశువులపేడ, గోమాతం, కొన్ని రకాల విత్తనాల పొడితో, అప్పపేడతో ఈ చీడపీడల్ని అరికట్టే సంస్కృతిలో పనికిరాని పురుగులు వచ్చేవి కాదు. పనికొచ్చే నీతాకోకచిలుకలు, వాసపాములు, పిచుకలు, ఇతర పక్షులు ద్వారా పంటలు ఎక్కువగా పండేవి. నేటి ఎరువులు, పురుగుమందులతో అనేక పక్షి, క్రిమికిటకజాతులు పంటకు పనికి వచ్చేవి పూర్తిగా నిర్మూలించబడ్డాయి. భూములు దీడుబారిపోయాయి. ఈ చవిటి భూముల్ని మళ్ళీ జీవంత

నించటానికి లక్షకట్టు మనదేశంలో ఈ దశాబ్దంలో ఖర్చు పెట్టాల్సి వచ్చింది. ఇటువంటి ప్రకృతి విద్యంసకర ఉత్పత్తి వైపు పయనం చేసే రైతులందరూ వ్యాపార దృష్టితో మాత్రమే చూస్తున్నారు.

పూర్వం ప్రతిచోట గ్రూపుగా ఒక 10-15 గ్రామాల్లో అన్నిరకాల పంటలూ పండేవి స్థానిక సంతల్లో వ్యాపారం జరిగేది. అందరి అవసరాలు తీరేవి. కాని ఈనాడు ప్రతి అంటే ఆదిలాబాద్, గుంటూరు, ప్రకాశం గుర్తుకొస్తాయి. పొగాకు అంటే ఆదిలాబాద్, గోదావరి జిల్లాలు, మిర్చి అంటే ఖమ్మం, గుంటూరు జిల్లాలు, వేరుశనగంటే కడప, అనంతపురం జిల్లాలు వరి అంటే పెద్ద ప్రాజెక్టులన్న జిల్లాలు పంజాబ్ రాష్ట్రం గుర్తుకొస్తాయి. ఉల్లిపాయంటే కర్నూలు, మహారాష్ట్ర, టమాటాంటే మదనపల్లి, ప్యాపిలి గుర్తుకొస్తాయి. ఏదైనా ఒక వ్యాధి రావటంవల్లో, ఆ పంటకి మార్కెట్లో ధర పడిపోవటంవల్లో ఆ పంటపండించే ప్రాంతం అంతా పెద్దఎత్తున నష్టపోవటం అత్యుపాత్యలకు పాల్పడటం చూస్తున్నాం. అలాగే ప్రతి పంటకి ఒక మార్కెట్ ప్రాముఖ్యత సంతరించుకున్నాయి. ఖైంసా, గుంటూరు పత్తికీ, వరంగల్, గుంటూరు మిర్చికీ వగైరా. ఇక్కడ వ్యాపారస్తులు వీలైనంత తక్కువ ధరకు కొని, మంచి ప్యాకింగ్ చేసి ధరవచ్చే చోట అమ్ముతున్నారు. ఈ పంటల్ని ముడిపదార్థంగా చేసుకుని నిల్వ ఉండే పదార్థాలు - సాన, చిప్స్, ఊరగాయలు మొంది చేసే పరిశ్రమలవాళ్ళు పట్టణాల్లో వారి వస్తువులు అమ్ముకుంటున్నారు. వీరంతా పడేసే పనికిరాని పదార్థాలు, వ్యర్థాలు ప్రతి పట్టణంలో నమస్యంగా మారాయి. ఈ వ్యర్థాలను పంటమీద వేస్తే ప్రకృతి సిద్ధమైన ఎరువు తయారై పంటలను పండే అవకాశం ఉంది.

ఈనాడు మన ఆహారవనం, ఊలు, తోలు, సిల్కు బట్టలన్నానీ సింథటిక్, నైలాన్, టెర్రిన్ బట్టలు వాడకం పెరిగిపోయింది. ఇవి చవకగా వస్తాయనీ, ఉత్తికే ఖర్చు తగ్గుతుందనీది నిజమైనా ఈ బట్టలు చిన్న ప్రమాదాలు జరిగినా మనిషిని పూర్తిగా కాల్చి వేస్తాయనీ, పాతబడిన తర్వాత పడేసే భూమిలో కలిసిపోవనీ, వీటిద్వారా భూగర్భజలాల కలుషితమవుతాయనీ, ఈ అభివృద్ధి కాముకులు గుర్తిస్తున్నారు.

అలాగే తాటకు, పెంకుటిళ్ళు, చొటిమిద్దెలు, సున్నంతో కట్టే ఒకటి, రెండవన్నల దాబాలు గాలి, వెలుతురు ఇవ్వడంతోపాటు చల్లగా, విద్యుత్ అవసరాలు లేకుండా జీవించడానికి అనుగుణంగా వుండేవి. నేటి బహుళ అంతస్తుల భవనాలకు ప్రతి పనికి విద్యుత్ అవసరమే. ఒక్క నేయిదా పట్టణ ప్రాంతంలో వాడే విద్యుత్ మొత్తం గ్రామీణ భారతానికి ఇళ్ళకు సరిపోయే విద్యుత్తని ఎంత మందికి తెలుసు. ఈ విద్యుత్ అభివృద్ధి కోసం లక్షల ఎకరాల్లో బొగ్గుని తవ్వడం, ఓపెన్కాస్ట్ మైనింగ్ చేయడంతో గ్రామీణ ప్రాంతం అంతా భూగర్భజలాల అదృశ్యమై చెట్టుచేసు నశించి వాతావరణం కలుషితమైపోవడం చూస్తున్నాం.

ఈ రోజు సామాన్య ప్రజలంతా చిన్న జబ్బు నుంచి పెద్దజబ్బు దాకా పెద్ద పెద్ద ప్రైవేట్ అనుపత్రుల్లో చూపించుకుంటే తప్ప జబ్బు తగ్గదనే అభిప్రాయం. ఈ కార్పొరేట్ అనుపత్రులలో అవసరం వున్నా లేకపోయిన రక్షకరీత, మూతపరీత, మలపరీత, కఫపరీత, స్కానింగ్, ఎక్స్రే, ఇ.సి.జి తో పాటు సమస్త పరీక్షలు చేయడంకోసం లక్షల రూ॥లు వ్యాధి నిర్ధారణ కోసం ఖర్చు చేయడం, విచ్చలవిడిగా ఖరీదైన యాంటిబయోటిక్ మందులు వాడడం, దాంతో కొత్త జబ్బులు రావడం చూస్తున్నాం. రొంపకు, పచ్చకామెర్లకు, పార్శువు నొప్పికి, పుట్టుకురుపుకి, కొన్ని సుఖవ్యాధులకి ఈ అలోపతిలో మందులు లేవన్న సంగతి తెలిసినా తెలియనట్లు సతీంచడం అలవాటైపోయింది. ఈనాడు అలోపతి వైద్యంకోసం భారతదేశ ప్రజల సంపాదనలో సుమారు 20-25 శాతం ఈ పెద్ద అనుపత్రులకు వెళ్లిస్తున్నారనీ దీనిలో 100కి 90 శాతం పనికిరాని వైద్యానికి, అవసరంలేని పరీక్షలకు వెళ్లిస్తున్నారనీ ఇది అభివృద్ధికర వైద్యం కానేకాదని ఎంత మందికి తెలుసు.

ఇదే పత్రికలో మరో వ్యాసంలో శ్రీమతి పి. రాజ్యలక్ష్మి గారు ఏ విశ్వవిద్యాలయాల్లోనూ, కాలేజీల్లోనూ నేర్చుని 64 రకాల విద్యల గురించి ముఖ్యంగా ఖర్చులేని విద్యల గురించి, మానవ జాతికి పనికొచ్చే వస్తువు గురించి ఈనాడు 80 శాతం మంది ఆధారపడిన చదువుగూర్చి వ్యాసం వ్రాయడం జరిగింది. ఈ చదువులకంటే గునుపాటుగా అయ్యే చదువులు, పనికిరాని వైద్యులుగా తయారయ్యే చదువులు, మాయ మాటలు చెప్పే చదువులు, అబద్ధాలు చెప్పి, చెప్పించే చదువులు పెద్ద ఎత్తున డిగ్రీ పట్టాలకోసం లక్షల మీద ఖర్చు పెట్టడం అంతిమంగా జీవితంలో ఆ చదువు ఎందుకు పనికిరాకపోవడం, చివరకు అందరూ పెద్ద కంపెనీల వస్తువుల అమ్మకందార్లుగా మారి, మాయమాటలు చెప్పడం చూస్తున్నాం. మానవత్యపు విలువలూ, పెద్దవారికి గౌరవం, జ్ఞానానికి గౌరవం, సాటి మానవుడికి గౌరవం ఇచ్చే చదువులు మాయమైపోతున్నాయి.

పూర్వకాలం, గ్రామంలో ఎవరికైనా ఒక పనికావాలన్నవారు ఆ పనిలో నిష్ణాతుల దగ్గరకుపోయి చెప్పే వారు పని పూర్తిచేసిన తరువాత పనిచేయించుకున్న వారు తగిన మూల్యం చెల్లించేవారు. ఆ ధర గిట్టుబాటుకాదని అంటే మరింత చెల్లించడమో లేదా ధనవంతుల దగ్గర ఆమేరకు అదనంగా పనులు చేసుకోవడమో జరిగేది. గ్రామంలో అందరికీ ఏదో ఒక వృత్తిలో ఉపాధి దొరికేది. ఈ రోజులాగా ముందుగా ధరలు మాట్లాడుకోనే పద్ధతి వుండేది కాదు. అది లోకవిద్య ఆధారిత సమాజం. అందరికీ అన్ని పనులు అయ్యేవి. ఈ రోజు ప్రతి పనికి చిన్నదానికీ పెద్దదానికీ డబ్బు వున్నవారి దగ్గర, లేనివారి దగ్గర ముందే డబ్బు తీసుకుని పని మొదలుపెట్టే సంస్కృతి మొదలయ్యింది. ప్రతి ఒక్కరూ ఇతరులవైపు తనకంటే ఇంకా ఎంత డబ్బు ఇవ్వగలరా అని చూడడం మొదలయ్యింది. అందుకే నేటి అభివృద్ధి నమూనాలో లోకవిద్య సమాజాన్ని బెరీజు చేస్తూ ఒక చిన్న విశ్వేషణ ఇవ్వడం జరిగింది.

నేటి అభివృద్ధి నమూనా ప్రకృతి విధ్వంసానికి, రోగాలతో, వైద్యంతో జీవించడానికి, ధనదాహంతో ఏ రకంగానైనా ఇతరులను దోచుకోవాలనే వ్యాపారానికి, మానవ విశ్వంఖుల జీవితానికి, యాంత్రిక జీవనానికి, ఉమ్మడి కుటుంబ వ్యవస్థ నాశనానికి, అనిశ్చిత భవిష్యత్తుకు, చర్యవ్యాధులకు, మధుమేహానికి, రక్తపోటుకు, గుండెజబ్బులు, క్యాన్సర్ మొదలైన వ్యాధులకు నిర్మాణకాండ, నిర్ణయంగా మానవత్యపు విలువల నాశనానికి దారితీస్తుంటే లోకవిద్య జన జీవనం ప్రకృతితో సహజీవనానికి, ఆరోగ్యంతో జీవనానికి, ఎవరికీ ఆకలి లేని సమాజానికి, అందరికీ సౌఖ్య జీవితానికి, ప్రకృతి రక్షణకు, జీవ వైవిధ్య రక్షణకు, ఉమ్మడి కుటుంబం, బంధుమిత్రులతో సహజీవనం, ప్రకాశ జీవితానికి, హనిలేని ఆహారానికి, సలహా సంప్రదింపులు, సహాయంచేసే ఉన్నత మానవ విలువలను సృష్టించే సమాజానికి దారితీస్తుంది. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే నేటి అభివృద్ధి ప్రకృతిని, ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని, మానవ సంబంధాలను, అంతిమంగా మానవుడి నాశనం చేసే సమాజ నిర్మూలనకే దారితీస్తోంది.

- టి.నారాయణరావు

చరోవారణాసి-రైతువృత్తికారులమహాసమ్మేళనంబయ్యదంబేయండి
 16-10-2016న ఖైంసాసర ఫూట్, గంగానది ఒడ్డున వారణాసిలో వివరాల కోసం ఈ క్రింది వారి నెవరినైనా సంప్రదించగలరు.
 1. దిలీప్కుమార్ డిలి - లోకవిద్యాజ్ఞానదోళన, వారణాసి (+91-9452824380)
 2. శ్రీమతి ప్రేమ్లతానింగ్, కారిగర్ నజరియా, వృత్తికారుల ఉద్యమాల పత్రిక సంపాదకురాలు వారణాసి (+91-93691249998)
 3. లక్ష్మణ్ ప్రసాద్, భారతీయ కిసాన్ యూనియన్, వారణాసి శాఖ అధ్యక్షులు (+91-9026219913)
 4. డా.బి. క్రిష్ణరాజులు, హాబ్స్ గూడ, హైదరాబాద్ (+91-9866139091)
 5. మాచర్ల మోహన్ రామ్, చీరాల, ఆంధ్రప్రదేశ్ (+91-9441041266)

గర్భసంచ ఆపరేషన్లు - స్త్రీల ఆరోగ్యానికి హానికరం

మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత ఈ 69 సం||ల కాలంలో ప్రజల ఆరోగ్యం ముఖ్యంగా స్త్రీల ఆరోగ్యం ఎలా ఉందనేది పరిశీలించినప్పుడు, 1990 లలో నూతన ఆర్థిక విధానాలు అమలులోనికి వచ్చేంతవరకు వైద్యం అనేది ప్రభుత్వ ఆధీనంలో ఉండటం, ప్రభుత్వసంప్రకటనలు ప్రజలకు ఉపయోగపడటం ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు (ఆస్తి మండలకేంద్రాలలోను) సక్రమంగా అమలు పరచబడి ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండేవి. అయితే 1990 ల తర్వాత నూతన ఆర్థిక విధానాలు ఎప్పుడైతే అమలులోకి వచ్చాయో, అప్పటినుండి వైద్యం ప్రైవేట్ వ్యక్తుల, కార్పొరేట్ సంస్థలవరమై ప్రభుత్వసంప్రకటనల నిర్వహణ, సేవలు నామమాత్రమై వైద్యం ఖరీదయిన సేవగా మారిపోయింది. ఇలాంటి పరిస్థితులలో ప్రజల ఆరోగ్యం, ముఖ్యంగా స్త్రీల ఆరోగ్యం మరింతగా దిగజారిపోయింది. స్త్రీల ఆరోగ్య పరిస్థితులు ఏవిధంగా ఉన్నాయి? అని మేం మా సంస్థ ద్వారా గత పదిహేడు సంవత్సరాలుగా పని, అవారం, స్త్రీల ఆరోగ్యం, జీవిత విధానం మొ|| అనేక అంశాల గురించి (గ్రామాలలో, పట్టణాలలోను) మేం పరిశోధించి, పరిశీలించినప్పుడు స్త్రీల ఆరోగ్యం గురించి గణాంకాలు ఏమి చెబుతున్నాయో- రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో 50 శాతం స్త్రీలు రక్తహీనతతో బాధపడుతున్నారు. 5 సంవత్సరాల లోపు పిల్లలు పోషకాహారం లేక మృత్యువాత పడుతున్నారు. ప్రసవ సమయంలో అనేకమంది స్త్రీలు మరణిస్తున్నారు. మడుపేహం, రక్తపోటు వంటి దీర్ఘకాలవ్యాధులతో స్త్రీలు బాధపడుతున్నారు. కిందివర్గాల స్త్రీలు అనేకమంది 'అకలి'తో బాధపడుతున్నారు. వీటన్నింటికీ పాటు స్త్రీల ఆరోగ్యంలో ఏ చిన్న సమస్య వచ్చినా ఆపరేషన్ ద్వారా గర్భసంచని తొలగిస్తున్నారు. కేంద్రప్రభుత్వం గణాంకాల ప్రకారం చూస్తే ఈ పరిస్థితి తీవ్రత అర్థమవుతుంది. అభివృద్ధి చెందిన దేశాలయిన అమెరికాలో ప్రతీ పదివేలమందిలో 55మంది స్త్రీలు, ఇంగ్లాండ్, ఆస్ట్రేలియా దేశాల్లో ప్రతి పదివేలమందిలో కేవలం 20 మంది స్త్రీలు మాత్రమే గర్భసంచని ఆపరేషన్ ద్వారా తొలగిస్తున్నారు. మనదేశంలో మన రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ప్రతి 10 వేలమంది స్త్రీల్లో 920 మందికి గర్భసంచని ఆపరేషన్ ద్వారా తొలగించారు. అభివృద్ధి చెందిన దేశాలకన్నా 20 రెట్లు అధికంగా మనదేశంలో ఈ ఆపరేషన్లు జరిగాయి.

ఆశ్చర్యం కలిగించే విషయమేమంటే అమెరికా, యూరప్, ఆస్ట్రేలియా దేశాలలో గర్భసంచని తొలగించే ఆపరేషన్లు (హైస్టెరెక్టమీ) చేయించుకున్న స్త్రీల వయస్సు సుమారుగా 44 సంవత్సరాల వయస్సు ఉండగా మన ఇండియాలో ఈ ఆపరేషన్ చేయించుకున్న స్త్రీల వయస్సు సగటున 29 సంవత్సరాలుగా ఉంది. అంతర్జాతీయ ఆరోగ్య ప్రమాణాల ప్రకారం ఇది ఎంతమాత్రం అంగీకారం కాదు. ఆపరేషన్లు చేయబడిన సగటు వయస్సు స్త్రీల ఆరోగ్యంపై దాని ప్రభావం గురించి తెలుసుకునం కాదు.

“మనుషుల ఎదుగుదలలో కాలియం ఎముకలలో జమకావడం, కాలియం శాతం వృద్ధి, తద్వారా ఎముకలలో కాలియం శాతం శిఖరానికి చేరడం అనేది చిన్నప్పుడు నుంచి 35 సం||ల వయస్సువరకు జరుగుతుంది. అనగా ఎముకల బలం, గట్టితనం 35 సం||ల వయస్సువరకు అత్యధికస్థాయిలో ఉంటాయి. 35 సం||ల వయస్సు తరువాత ఎముకలలో కాలియం శాతం వృద్ధి చెందదు. ఈ ఎముకల బలం స్త్రీ, పురుషుల్లో వేరు వేరుగా ఉంటుంది. పురుషులకు ఎముకల బలం, గట్టితనం మరియూ ఎముకలలో కాలియం జమ అయ్యే శాతం స్త్రీల కంటే ఎక్కువగా ఉంటాయి. అలాగే పురుషులకు స్త్రీల వలెనే మధ్యవయస్సులో (మెనోపాజీ తర్వాత) ఎముకల బలం తగ్గడం ఉండదు. మెనోపాజీ తర్వాత నుండి స్త్రీలకు ప్రతి సంవత్సరం 3-5 శాతం బొప్పిన ఎముకల బలం తగ్గుతూ వస్తుంది. అందువలన 65 సం|| వయస్సు వచ్చే నాటికి ఎముకలు క్రమంగా గుల్లబారి, తేలికగా విరిగిపోయేటట్లు తయారు అవుతాయి. అంటే 65 సం|| వయస్సులో ఎముకల బలం, గట్టితనం 35 సం||ల వయస్సు వరకు ఎముకలలో శిఖరస్థాయిలో జమ ఐతే కాలియం శాతం తద్వారా అప్పటి ఎముకల బలం, గట్టితనం పైన ఆధారపడతాయి. అందువలన ఏవైనా కారణాలు వలన ఎముకలలో శిఖరస్థాయిలో కాలియం జమ కాకపోతే వారికి పైన చెప్పినట్లు 65 సం|| వయస్సులోనే కాక ఇంకా చిన్న వయస్సులోనే ఎముకలు గుల్లబారడం జరుగుతుంది”.

పైన చెప్పినట్లు 35 సం|| వయస్సు లోపలనే, ఇంకా చిన్న వయస్సులలో 29 సం||లకి గర్భసంచని తొలగించడంతో ఎముకల్లో శిఖరస్థాయిలో కాలియం జమ కావడానికి, గర్భసంచని తొలగించే ఆపరేషన్ ఏవిధంగా మార్పులు చేస్తుందో తెలియదు. ఎందువలన అంటే ఎముకలలో శిఖరస్థాయిలో కాలియం జమకావడం అనే ప్రక్రియ ఈస్ట్రోజన్ పైన ఆధారపడి ఉంటుంది. ఈ ఈస్ట్రోజన్ హార్మోనును అండాశయాలు ప్రవిస్తాయి. ఈ ఈస్ట్రోజన్ హార్మోను స్త్రీల ఆరోగ్యానికి, ఉల్లాసానికి, పునరుత్పత్తికి, ఎముకల గట్టితనానికి, ఆరోగ్యకరమైన కొలెస్ట్రాల్ కోసం ఉపయోగపడుతుంది. అయితే ఈస్ట్రోజన్ హార్మోనును అండాశయాలు పెద్దమనిషి అయిన వయస్సు నుంచి మెనోపాజీ వచ్చే వరకు ప్రవిస్తాయి. అయితే గర్భసంచని తొలగించిన తరువాత కూడా అండాశయాలు హార్మోన్లు పనిచేయగలవా? పనిచేస్తే ఏన్ని సంవత్సరాలు పనిచేస్తాయి?

గర్భసంచని అండాశయాలకు మధ్య పరస్పర ఆధారిత వ్యవస్థ ఏవిధంగా ఉంటుంది? గర్భసంచని అండాశయాలు నెలలో ఏయే రోజులలో ఎంతెంత రక్తప్రసారాన్ని పంపిస్తుంటాయి? (ఈ అవయవాలకు రక్త ప్రసారం కలసి కామన్ గా ఉంటుంది) ఒకవేళ గర్భసంచని చిన్న వయస్సులో తీసివేస్తే అండాశయాలు ఏవిధంగా పనిచేస్తాయి? ఎంతకాలం సక్రమంగా పనిచేస్తాయి? వీరికి మిగతా స్త్రీలకు ఏమైనా తేడా ఉంటుందా? ఏ వయస్సులోనైనా, చిన్న వయస్సునా గర్భసంచని నిరభ్యంతరంగా తీసివేయవచ్చా?

ఇలా మన వైద్యరంగంలో శాస్త్రవేత్తలకు, వైద్య శాస్త్రానికి అంతుబట్టని విషయాలు ఇంకా ఎన్నో ఉన్నాయి. వీటి అన్నింటి పైనా విస్తృతమైన, లోతైన పరిశోధనలు ఇంకా జరగలేదు. అయితే ఇంతచిన్న వయస్సులో ఇంతమంది ఎందుకు ఆపరేషన్లు చేయించుకుంటున్నారో?

- స్త్రీలు హైస్టెరెక్టమీ చేయించుకోవటానికి గల కారణాలు :
1. తెల్లబట్ట (వైట్ డిస్ట్రీ)
  2. ఎర్రబట్ట (బ్లీడింగ్ ఎక్కువగా కావటం)
  3. గర్భ సంచని క్యాన్సర్ వస్తుందన్న భయం
  4. పిల్లల్ని కన్న తర్వాత గర్భసంచని అవసరం లేదనుకోవటం, నెలవారీ ఇబ్బందులనుండి విముక్తి లభిస్తుందనుకోవటం
  5. పొత్తికడుపు నొప్పి
  6. బహుష్టల వలన కలిగే అసౌకర్యం

ఈ కారణాలు విన్న తర్వాత స్త్రీల అపగాహనాలేమికి, డాక్టర్ల బాధ్యతారహిత్యానికి చాలా బాధ అనిపించింది. సాధారణంగా ఈ కారణాలన్నింటినీ కలిపి వైద్య పరిజ్ఞానంలో పిర్యాదు చేయడం అంటారు. ఈ సమస్యలన్నీ చాలా వరకు మందులతో తగ్గిపోతాయి. అసలు సమస్య అధారంగా వ్యాధి నిర్ణయం చేయగలగాలి, కాని తెల్లబట్టకు కారణాలు జీవదర్శన, మందులతో పరిష్కారమయేదా లేక ఏమైనా ప్రమాద చిహ్నాలు ఉన్నాయో తెలుసుకోకుండా గర్భసంచని తొలగించడం స్త్రీల ప్రమాదకర పరిస్థితిలోకి నెట్టడమే. ప్రతి సమస్యకు అవరేషన్ పరిష్కారం కాదు. తెల్లబట్ట గురించి కొంత సమాచారం :

స్త్రీల జననోద్రయాలను, యోనిమార్గాన్ని శేమగా, ఆరోగ్యంగా ఉంచటానికి ఉపయోగపడే ప్రాణాలు తెల్లబట్టలు బయటకు వస్తాయి. తెల్లబట్ట ఎప్పుడెప్పుడు వస్తుంది? లైంగిక ఉద్దేకం కల్గినప్పుడు, నెలసరి రాబోయే ముందు, అండం విడుదల అయ్యే రోజుల్లో, గర్భం దరించినప్పుడు అందువల్ల తెల్లబట్ట కావటమనేది స్త్రీ శరీరదర్శనమే విషయం గుర్తించాలి. తెల్లబట్ట ఎలా ఉంటుంది?, నిరులా / పలుచని పాలలా / గుడ్డు సాసలాంటి బియ్యం రంగులో, కొంత జగ్గలా / లేత గోధుమ వర్ణంలో / లేత బిన్నట్ల వర్ణంలో, కాని ఈ తెల్లబట్ట వలన సస్థం లేదు ఇది ఆరోగ్యకరం. ఎటువంటి తెల్లబట్ట ఆవరోగ్యకరం?

తెల్లబట్టతో పాటు యోని, జననాంగాల దగ్గర దురద, మంట, చిన్న చిన్న పిక్కులు రావటం; తెల్లబట్ట సేమనాసన లేదా ఇతర దుర్వాసన రావటం; అసారోగ్యకరమైన తెల్లబట్ట ఎప్పుడెప్పుడు అవుతుంది; జననాంగాలకు ఇన్ఫెక్షన్ సోకినప్పుడు; ఈ ఇన్ఫెక్షన్ సాధారణంగా లైంగిక సంబంధం ద్వారా రావచ్చు; బహిష్కార సమయంలో అపరిశుభ్రమైన శైవర్గ్య వాడటం వల్ల రావచ్చు; అపరిశుభ్రమైన, అశాస్త్రీయ పద్ధతులలో గర్భవిచ్ఛిద్ర చేయించుకున్నప్పుడు; పురిటి సమయంలో సరియైన పరిశుభ్రత పాటించనప్పుడు; ఇలాంటి తెల్లబట్టకు సాధారణంగా దానికి అవసరమైన మందులుగాని, యాంటిబయోటిక్స్ గాని వాడతే తగ్గిపోతుంది. అయితే ఈ మందులను భార్యభర్తలరువురు వాడాల్సి ఉంటుంది.

కాని చాలా సందర్భాలలో డాక్టర్లు పేషెంట్ భర్త కూడా ఈ మందులు వాడాలని చెప్పారు. చెప్పినా కూడా భర్తలు ఈ మందులు వాడటానికి ఒప్పుకోరు కారణాలను పరిశీలిస్తే..

ఎక్కువ భాగం మగవారు అల్ట్రాసౌండ్ తీసుకోకుంటారు. (ఈ మందులు వాడుతున్నప్పుడు అల్ట్రాసౌండ్ తీసుకోకూడదు)

ఎక్కువ భాగం మగవారు ఇతర స్త్రీలతో సంబంధం కలిగి ఉంటారు. ఈ మందులు ఆ స్త్రీలు కూడా వాడాల్సి ఉంటుంది. అలాంటప్పుడు వారి రహస్యాలు బయటపడతాయి కాబట్టి, పురుషాధిక్యత కలిగిన మన సమాజంలో ఎంతమంది మగవారు తమకు వివాహిత సంబంధాలు ఉన్నాయని ఒప్పుకుంటారు?

పైగా ఈ కోర్సును 14 నుండి 28 రోజులపాటు వాడాల్సి ఉండటంవల్ల, మగవాళ్ళు ఇన్ని రోజులపాటు అల్ట్రాసౌండ్, లైంగిక సుఖానికి దూరంగా ఉండటానికి ఇష్టపడరు. కొంతమంది స్త్రీలు ఈ కోర్సును సరిగ్గా వాడకపోవటంవల్ల, భర్తలు ఈ మందులు వేసుకోక పోవటంవల్ల ఇన్ఫెక్షన్ తగ్గదు. ముఖ్యంగా పేదకుటుంబాలలోని స్త్రీలు మందులు (యాంటిబయోటిక్స్) ఖరీదు ఎక్కువగా ఉండటంవల్ల మందులు వాడకపోవటం జరుగుతూ ఉంటుంది. అలాంటి సందర్భాలలో సైతం డాక్టర్ల తక్కువ ఖరీదు గల (జనరీక్ మందులు) గురించి చెప్పటం జరగదు. అందువల్ల పేదవారు మందులు కొనేలేక, భర్తలు వ్యవసాయ మానుకోక పోవటంవల్ల స్త్రీలు తమ ఆరోగ్యాన్ని పణంగా పెట్టాల్సిన పరిస్థితి సమాజంలో నెలకొని ఉంది. నిజానికి మరీ అవసరమయితే తప్ప యాంటిబయోటిక్స్ నెలకొని ఆరోగ్యానికి అంత మంచిది కాదు. అందువల్ల స్త్రీలు తీసుకోవాల్సిన ముందు జాగ్రత్తల (పరిశుభ్రత గురించి) డాక్టర్లు స్త్రీలకు చెప్పటం మరీ మరీ అవసరం. ఆరోగ్యం బాగుండాలంటే మందులు, అనువక్తులు, వైద్యులు, ఉంటే చాలనుకుంటారు. అది అపొహ మాత్రమే. పరిసరాలు, పరిశుభ్రమయినగాలి, నీరు పొత్తికహారం సామాజిక పరిస్థితులు వ్యక్తి ఆరోగ్యం పై ప్రభావం చూపిస్తాయి.

ఎలాంటి వైట్ డిస్ట్రీ ప్రమాదాన్ని సూచిస్తుంది? దీముతో కల్గిన తెల్లబట్ట; తెల్లబట్టతో పాటు ఎర్రబట్ట కన్పించినా; లైంగిక కలయిక తర్వాత ఖీడింగ్ కన్పించినా; ఇది ప్రమాద సూచిక. తప్పనిసరిగా వైద్య సలహా తీసుకోవాలి. ఇక ఎర్రబట్ట (బ్లీడింగ్) విషయానికొస్తే :

స్త్రీలు నెలవారీ రుతుక్రమాన్ని ఒక ఇబ్బందిగాను, బరువుగాను, తమ స్వేచ్ఛకు అటకంగాను భావిస్తున్నారు. సంకాతోత్కృత తర్వాత ఇది అవసర ప్రక్రియ అని, గర్భసంచని తీయించుకుంటే ఏ ఇబ్బంది ఉండదని అభిప్రాయపడుతున్నారు. డాక్టర్లు ఏమంటున్నారు?

- మన వైద్యరంగంలో శాస్త్రవేత్తలకు, వైద్య శాస్త్రానికి అంతుబట్టని విషయాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. గర్భసంచని లేకపోయినా అండాశయాలు హార్మోన్లు పనిచేయగలవా? పనిచేస్తే ఏన్ని సంవత్సరాలు పనిచేస్తాయి? గర్భసంచని,

అండాశయాలకు మధ్య పరస్పర ఆధారిత వ్యవస్థ ఏవిధంగా ఉంటుంది? గర్భసంచని, అండాశయాలు నెలలో ఏయే రోజులలో ఎంతెంత రక్త ప్రసారాన్ని పంపిస్తుంటాయి? (ఈ అవయవాలకు రక్త ప్రసారం కామన్ గా ఉంటుంది) ఒకవేళ గర్భసంచని తీసివేస్తే అండాశయాలు ఏవిధంగా పనిచేస్తాయి? ఎంతకాలం సక్రమంగా పనిచేస్తాయి? ఏ వయస్సు స్త్రీలలో గర్భసంచని నిరభ్యంతరంగా తీయవచ్చు? - వీటన్నింటినైనా పరిశోధనలు ఇంకా జరగలేదు. ఇంకా చెప్పాలంటే, గర్భసంచని ఒక సూచికలా, తెల్లబట్టను, ఎర్రబట్టను ప్రవిచటం ద్వారా స్త్రీల ఆరోగ్యాన్ని క్రమబద్ధీకరిస్తుంది. మరి స్త్రీల ఆరోగ్యాన్ని ఇంకగా కాపాడే ఇలాంటి అవయవాన్ని తీసివేస్తే, స్త్రీల ఆరోగ్యాన్ని కాపాడే మరొక అవయవం అమె శరీరంలో లేదు కదా!

శరీరంలో ఉన్న అండాశయాలు ఎలా పని చేస్తున్నాయో, వాటి హెచ్చు, తగ్గులు ఏమిటో తెలుసుకోవాలంటే హార్మోనల్ పరీక్షలు, ఖరీదైన అల్ట్రా సౌండ్ పరీక్షలు చేయాల్సి ఉంటుంది. ఈ రోజున ఉన్న ఆధునిక వైద్యశాస్త్రం, ఆధునిక వైద్యులు స్త్రీల సమస్యలకు గర్భసంచని తొలగించటమే పరిష్కారంగా భావిస్తున్న సందర్భంలో మిరంతుకు గర్భసంచని తొలగిస్తున్నారు. అని ప్రశ్నించినప్పుడు డాక్టర్ల సమాధానం. ఆ స్త్రీలు మేం చెప్పినా వినరు. వారే ఇష్టపూర్వకంగా వచ్చి గర్భసంచని తీసుకుంటే మామీద ఒత్తిడి తెస్తారు. ఈ స్త్రీలకు కొన్నిటిగ్గి చేయటం చాలా కష్టమైన పని. ఈ కొన్నిటిగ్గి వల్ల మా సమయం వృధా అవుతుంది కానీ వాళ్ళు వినరు. అయినా మేము గర్భసంచని ఆపరేషన్ చేయకపోతే వాళ్ళు ఇంకా డాక్టర్ దగ్గరికి వెళ్తారు. ఆ కేసు వేసేందుకు పోగొట్టుకోవాలి? మరిప్పుడు మారాల్సింది ఎవరో? మన స్త్రీలే కదా!

హార్మోన్ల అవసర్యత ఉంటుందా? ఈ విషయాల్నిపట్టి పట్టి వైద్యరంగంలో పూర్తి పరిశోధనలు జరగలేదు. అంతేకాదు కొన్ని స్వల్పరహస్యాలు మానవ మేధస్సుకు ఎప్పుడొక అండకపోవచ్చు. ఇంకా సరిగ్గా చెప్పాలంటే గర్భాశయాన్ని తీసివేయటం వల్ల శరీరంలో అంతర్గతంగా జరిగే మార్పులను తెలియజేసే ఒక సూచికను మనం కోల్పోతున్నాము.

మా పరిశోధనల్లో తేలిపి విషయాలు : ఒకసారి గర్భసంచని తొలగించిన తర్వాత 33 శాతం స్త్రీలలో అండాశయాలు కూడా పని చేయటం లేదని మా ప్రాథమిక పరిశోధనలో తేలింది. అంతేకాక దీనివల్ల ఎముకలు గుల్లబారటం, యోనిలో మంట, పొడి బారటం, మంచి కొలెస్ట్రాల్ తగ్గి తగ్గి కొలెస్ట్రాల్ పెరగటం, చర్మం నున్నపు తగ్గటం మొదలైన సమస్యలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. అసలు ఇంకా చెప్పాలంటే గర్భసంచని పైన చెప్పిన విధంగా ఒక సూచికలా పనిచేస్తుంది గర్భసంచని తీసివేసాక తిరిగి అతీకంచడం కుదరదు. కీడ్నీ, గుండె లాంటి అవయవముల వలె ఏకారణంబేదైనా పనిచేయకపోతే ఇతరుల నుంచి అవయవమార్పిడి చేసినట్లుగా గర్భసంచని మార్పిడి చెయ్యడం ప్రపంచంలో ఎక్కడా విజయవంతం కాలేదు. అందుకే ఒకసారి గర్భసంచని తొలగించడం అలాగా జరిగితే ఇంక మరల ఏరకంగాను గర్భసంచని తిరిగి పొందలేదు. అలాగే మరల సంతానం కూడా కాదు.

గర్భసంచని అంటే అది మన మొదటి ఇల్లు అని మనము, మన పిల్లలు (స్త్రీలు) గుర్తించాలి. తొమ్మిది నెలలు అందులోనే ప్రాణం పోసుకుని బయటకు వచ్చామున్న ఆలోచనకు గుర్యగా గర్భసంచని ప్రేమించాలి. గౌరవించాలి. అలా అయితేనే ఈ ఆనవసర గర్భసంచని తొలగించు (హైస్టెక్టమీ) ఆపరేషన్లు తగ్గుతాయి.

ఇలాంటి అన్ని విషయాలు గురించి ఆలోచించి మమ్మల్ని మేం కొన్ని ప్రశ్నలు వేసుకున్నాం. ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యం అనేది నానుడి. మన దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 70 సంవత్సరాలుగా మన ప్రజల ఆరోగ్యం, ముఖ్యంగా స్త్రీల ఆరోగ్యం ఎక్కడవేసిన గౌరవం అక్కడే అన్న చందంగా ఉంది. ప్రభుత్వ అనువక్తుల నిర్వహణా పనితీరు గాని, ప్రాథమిక వైద్యకేంద్రాల పనితీరు గాని ఏ మాత్రం అశాజనకంగా లేవు సరికదా, వైద్య వ్యవస్థను కార్పొరేట్ పరం చేయటంతో వైద్యం ఖరీదయిన వ్యవహారంగా మారిపోయింది. మనం ఎంత ప్రగతి సాధించామనేది గణాంకాల బట్టి చూస్తే అర్థమవుతుంది. ఈ విషయాన్ని నిజాయితీగా ఒప్పుకొని కార్యాచరణకు పూనుకోవలసిన అవసరం ఉంది. వైద్య రంగాన్ని పూర్తిగా ప్రభుత్వ ఆధీనంలో ఉండాల్సి ఉంది. కాని ఆ పని జరగటం లేదు కాబట్టి ప్రభుత్వాలతో గాని, ఇతర స్వచ్ఛంద సంస్థలతో గాని సంబంధం లేకుండా మన స్త్రీల ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోవటానికి మన వంతు బాధ్యతగా మనం ఏం చేయాలి? అని మేం కొన్ని ప్రశ్నలు వేసుకున్న తర్వాత మనమందరం కలిసి ఏదో ఒకటిచేయాలి అన్న నిర్ణయానికి వచ్చాం.

ఈనాడు సమాజంలో ఉన్నత వర్గాల వారైనా, క్రింది వర్గాల వారయినా కార్పొరేట్ వైద్య రంగానికి బాధితులుగానే వున్నారు. ఈ అందరూ బాగుండాలి కార్యక్రమంలో మావంతుగా చదువుకున్న వారితోను, నిరక్షరాయువులలోను స్త్రీల ఆరోగ్యం పట్ల అపగాహన కల్పించి, గ్రామాలలో, బస్టెలలో స్త్రీలలో చైతన్యం తీసుకురావలసే మా నిర్ణయానికి మీరంతా సహకరిస్తారని భావిస్తున్నాము. ఒక స్త్రీ చైతన్యం కుంటుంబంలోనూ, ఇరుగుపొరుగు లోను మార్పు తీసుకువస్తుంది. అలాగే పాలకులపై తగినంత వత్తిడిచేసి ప్రజాసమక్షం విధానాలు అవలంబించే వైపుగా స్త్రీల ఆరోగ్యంపై అవసరమైన పరిశోధనలు చేసే వైపుగా మనం అందరం కలిగి కృషిచేయాలని ఇది ఏ ఒక్కరి చేసే పనికాదు. అనేకమందిని కలుపుకొని మనమందరం ప్రజలను ముఖ్యంగా స్త్రీలను చైతన్యవంతం చేయడానికి ముందుకు వస్తారని ఆశిస్తున్నాం.

(వైద్యవిద్య 1990వ సంవత్సరం తర్వాత వ్యాపారంగా ప్రైవేటు వ్యక్తుల, కార్పొరేట్ల చేతుల్లోకి వెళ్ళిపోయాయి. ప్రభుత్వ బడ్జెట్ నానాటికి దేశ స్వల్పాదాయ నివృత్తిలో పెరగలేదు. - సంపాదకులు)

- డా|| వింజమూరి కామేశ్వరి ఘోష : 9846669840

سانگور فيصلہ اور لوک ودیا جان اندولا

وامینتھی دل کی سرکار نے سال ۲۰۰۷ میں کسانوں سے ۱۰۰۰ ایکڑ اگانے والی زمین کسانوں سے زبردستی خرید کے ٹاٹا کو دیدی تھی. کسانوں اسے احتجاج شیرو کیا اور بہت دنوں تک اسے چالو رکھا . ممتا بنرجی اس احتجاج میں انکا ساتھ دیا تھا اور انکی طرف سے سرکار سے یہ مانگ کی تھی کہ وہ کسانوں کو انکی زمین لوٹا دیں. اس کے چلنے ٹاٹا وہاں بے کارخانہ نہ لگا پائے اور انہوں نے یہ کارخانہ گجرات میں لگایا . وامینتھی دل کی سرکار نے کسانوں کی زندگی اور نئے پیشے کا سودا صنعت کار کے ساتھ کیا . کسی کی زندگی کا دام لگانے کا حق کسی کو نہیں دیا جاسکتا لیکن از کے نظام میں ایسا سرے عام کیا جاتا ہے . اسسے بڈکر اور کوئی وحشیانہ حرکت نہیں ہو سکتی کیونکہ ہر ایک کو اپنے پیشے اور علم کے تحت روجگار کمانے کا حق جنم سے ہے. ہندوستان کے قومی آئین کے تحت زندگی جینا ہر ایک کا بنیادی حق ہے اور ایسا تب ہی ممکن ہے جب ہر ایک کو اپنے علم کے مطابق روجگار کمانے دیا جائے.

ایسی وحشیانہ حرکت کو کسانوں نے سپریم (دیش کی سب سے بڑی) عدالت میں لٹکارا. کرب دس سال کے بعد عدالت نے اپنا فیصلہ سنایا. عدالت نے اپنے فیصلے میں کہا : "اس ماملے کی حقیقت کو نظرانداز نہ کرتے ہوئے ، عدالت اس تناہض سے پہنچی ہے کہ کسانوں کو انکی زمین واپس دی جائے اور چونکہ انہ دس سالوں سے اپنا پیشہ نہیں کرنے دیا گیا اسلئے جو بھی توازن انہ انکی زمین کے بدلے میں دیا گیا تھا وہ انسے واپس نہ لیا جائے ؛ انہ یہ رکھنے کی ارازت اور اسکے علاوہ پچھلے دس سالوں میں انہ جو بھی نکسان کاشتکاری نہ کرنے سے ہوا ہے اسکا برجانہ بھی وہ سرکار سے مانگ سکتے ہیں ؛ اور جنوبیہ یہ توازن ۱۰ سال پہلے نہیں لیا تھا انہ سرکار بہ برجانہ کے ساتھ ملا کر دے."

اب سوال یہ ہے کہ اس فیصلے کی اہمیت کیا ہے؟ ہر صوبے کی سرکاری کسانوں سے انکی زمینی ضبط کرنے سے تولی ہیں اور اس طرح سے انسے انکے جینے کا حق بھی. یہ فیصلہ صرف اسلئے اہم نہیں ہے کہ کسانوں کو نہ صرف انکی زمینی لوٹانے کو کہا گیا ہے بلکہ تناہض کے ساتھ ساتھ برجانہ بھی دینے کی بات کہی گئی ہے؛ ہمارے لئے یہ فیصلہ اسلئے اہم ہے کیونکہ اسمے وہ بات کہی گئی ہے جو لوک ودھیا جن اندولن کی سالوں سے کہتا آ رہا ہے ، کہ ؛ ہر ایک کو عزت کی زندگی جینے کے لئے خود کے علم کے بھروسے روجگار کمانے کا حق ہے اور جب تک ایسا حق نہ ملے تو زندگی بیمتلب ہو جاتی ہے؛ جو انسان اپنے پیشے سے بیدخل ہو جاتا ہے وہ صرف لعنت کی زندگی جینا ہے. یہ ضروری نہیں کہ اس علم کو اسنے کہاں سے حاصل کیا ہے سکول اور کولج سے یا پھر اپنے بدون سے سماج میں بسنے والے بنرمندوں یا پھر کسی اور نریکے سے. لوک ودھیا سماج سے جڑا ہر بند علم خود کے پرپوار میں یا پھر اس سماج سے جوڑے کہی طرح کے بنرمندوں سے سیکھتا ہے ، جبکہ جنہیں 'بڈا لکھا ' کہا جاتا ہے وہ سکول اور کولج میں علم حاصل کرتے ہیں. ہر کسم کا علم / ہنر برابری کی عزت کا حقدار ہے اگر وہ سماج کے کسی کام ہو ، اسلئے اسے حاصل کرنے کے طریقوں کی کوئی اہمیت نہیں ہے. جو ہر ایک انسان کو عزت کی زندگی دینا ہے اسسے بڈکر کوئی علم یا ودھیا نہیں. سانگور کے کسان (یا پھر کسی اور صوبے کے) عزت کی زندگی صرف کھیتی کر کے جی سکتے ہیں جیسے 'بڑے لوکھ' سرکاری نوکریاں کر کے یا پھر ستتوں میں کام کر کے جی سکتے ہیں. عدالت کے اس فیصلے نے ستت لگانے کے لئے قائم مقامی کرنے کے سرکار کے فیصلے کو گلت ٹھہرایا اور ایسا فیصلہ لوک ودھیا سماج کے لئے بہت فائدمند ثابت ہوگا کیونکہ آنے والے وقت میں یہ سرکار کی ایسی ترکیبوں سے روک لگانے کی طاقت رکھتا ہے.

دنیا بھر میں ہر ایک کو اپنی پسند کے روجگار سے زندگی جینے کا حق دیا گیا ہے ؛ جب کوئی اس دنیا میں جنم لیتا ہے تو اسے ایسی ساری کدرتی وسائل سے جنم سے حق ہوتا ہے جو زندگی جینے کے لئے ضروری ہوتے ہیں؛ جیسے کہ ، صاف پانی اور ہوا ، روٹی ، کپڑا، اور مکان. سماج کی بھی یہ جممیداری ہوتی ہے کہ وہ اس بچھے کو بڈنے ہونے ایک سبھی اور عزتدار زندگی جینے کے لئے کابل بنائے؛ مطلب یہ کہ اسے اس طرح کا علم اور ہنر سیکھیں جسسے وہ ایک کابل انسان بن سکے. لوک ودیا سماج میں ہر پرپوار سے ، بڑوسی سے ، بڑوں سے یہ بچھا ہنر اور ودیا سیکھتا ہے جسے لوک ودیا کہتے ہیں. ہینا سکول یا کولج گئے کوئی کسان سیکھتا ہے تو کوئی ہنکری ، لکڑی کا کام ، لوہے کا کام ، پشو پلان ، سونے چاندی، عادی کے کام سیکھتے ہیں؛ یہ سیم لوک ودیا ہے جسے نکارا نہیں جا سکتا. لوک ودیا جن اندولن کی یہ مانگ ہے کہ اس لوکودیا کو سکول اور کولج میں حاصل کی گی دیا کے برابر کے جگہ سماج میں ملے اور انکے کاموں کو سرکاری ویتن کی برابری میں مزدوری دی جائے. انہ بچڈے ورگ کے نام سے نہ پکارا جائے کیونکہ سماج کی ترقی میں انکا اتنا ہی ہاتھ ہے جتنا کہ 'بڑے لکھوں' کا. یہ ایسا سماج ہے جو نوکریاں نہیں مانگتا ؛ جسکے علم ہانے کے لئے سرکار کو کروڑوں روپے کی لاگت نہیں لگانی پڑتی ؛ یہ کدرتی وسائل سے بھوج نہیں ہیں ؛ دیش انکی ورہ سے کرز میں نہیں ڈوبا ہے ؛ یہ عام طور سے عزتدار لوگ ہیں جو عمیر نہ ہوتے ہونے بھی کوئی گلت کام نہیں کرتے. ہندوستان کا تب تک بھلا نہیں ہوگا جب تک انکا استحصال ہوتا رہیگا.

اسلئے ہندوستان کے بھلے کے لئے یہ ضروری ہے کہ لوک ودیا سماج کی ودیا کو مائینا دینے ہونے انکی خسہالی کی یوجنہیں بنائیں .

మా సంస్థ గురించి మరియూ పాఠ పత్రకల గురించి చూడవచ్చిన వెబ్ సైట్ : Loka Vidya blogspot vidyaashram
http://www.vidyaashram.org/lokavidya_prapancham.html
http://vidyaashram.org/papers/LJA-Announcement_Telugu.pdf

వ్యాసాల, ఉద్యమ వార్తలు కోసం పంపించవలసిన చిరునామా :
Loka Vidya Prapancham
D.No. 10-100, New Gaddiannaram, Behind Shivaganga Theaters,
Saroornagar (M), R.R. Dist. Telangana- 500 060 Ph : 040-24152155
e-mail : tnrkoundinyasa@yahoo.com

BOOK - POST PRINTED MATTER
15 SEPTEMBER - 2016

To _____

_____

_____

_____